

Bliže vas ne vemo za drugo zanesljivo tvrdko. V Gradci so drevesa po 50 do 60 kr. Jeseni prihodnjega leta boste mogli dobiti drevja tudi pri naši družbi v Ljubljani, in sicer najdražje po 30 kr. drevesce. Katere vrste so za vaš kraj najboljše? Na to je težko odgovoriti, saj niti ne poznamo vaše zemlje. Najboljše jabolčne vrste, ki uspevajo povsod na vsaki zemlji in na vsaki legi, so: Angleška zimska zlata parmena, velika kaselska rejneta. Izvrstno jabolko je čebular ali hlebčar (nemški rother Stettiner), a rodi le v globoki in rodovitni zemlji. Na Kranjskem uspeva povsod dobro mašanckar, ravno tako tofelj. Izmed hrušek je omeniti raznih moštnic, postrvenk, koperčaric itd. Glede vrst velja le izkušnja. V Ljubljani bomo letos napravili sadno razstavo samo zato, da spoznamo, kako ravnajmo v prihodnje glede sadnih vrst.

Vprašanje 29. V neki starejši pratiki sem bral, da izdeluje neki Miha Lakota na Dovjem napravo, s katero more en človek goniti mlatilnico, ki jo drugače morajo štirje močje. Kaj je s to rečjo? (Fr. G. v Višnji vasi.)

Odgovor: Dotična naprava nam je dobro znana, saj je njen model pri kmetijski družbi v Ljubljani. Naprava pa nima nobene vrednosti, ter je še nihče ni rabil, tudi Miha Lakota sam ne.

Vprašanje 30. V našem kraju bolehajo sedaj zelo konji za boleznijo, ki jo imenujemo grče. Kaj je vzrok tej bolezni, in kako zdraviti od nje? (J. P. v Bledu.)

Odgovor: Ker niste natančno popisali bolezni, in ker ne vemo, katero bolezen imenujete grče, zato ne moremo odgovoriti na to vprašanje.

Zakaj moramo redno obrezovati pritlično drevje?

Vsako pritlično drevo je treba obrezovati. Z obrezovanjem dosežemo različne namene. Narejajo se tako lesne mladike, na katerih so organi, t. j. listje, da vzprejemajo hrano iz zraka. V obče smemo trditi, da se drevo kolikor več listja ima, toliko bolje hrani in da je toliko krepkejše. Kako se torej delajo lesne mladike, ki razvijajo samo listje? Z močnim skrajšavanjem na dva do tri pope! Zakaj? Drevesne veje so v popolnem soglasju s koreninami. Vsaka veja ali mladika ima svoj delež od korenin; če ji tega vzameš, ne more uspevati, t. j. ne more novega lesa delati, dokler se ne nadomestijo korenine.

Če torej skrajšamo mladiko na dva popa, dobodeta ona dva od njima namenjenih korenin ves sok, ki ga je imela dobivati vsa mladika. Kaj se zgodi? Iz teh dveh popov vzrasteta močna poganjka, katera povečata drevo. Kaj se pa zgodi, če ne skrajšamo mladike? Mladiki namenjene korenine bi morale potem 20 ali še več popov preskrbovati s sokom, vzrasli pa bi le kratki in slabotni poganjki, in ker tišči sok le proti vrhu, ostali bi spodnji popi gluhi. Ti kratki poganjki so potem navadno sadni les ali se vsaj v kratkem izpremene v takega. To je prav, rekel bi marsikdo. Ne, to ni prav,

ker tako neobrezano drevo bi kmalu poginilo. Zakaj? Te kratke mladike, ki imajo uže cvetne pope, porabljajo ves sok za se, a drevo ne more tvoriti novega lesa. Vsled tega izgubi drevje listje, zato pa ne more iz zraka jemati dovolj živeža niti si ne more soka upodabljati (asimilovati), in slednjič pogine. Vzlic gnojenju? Vzlic!

Kajti vsako drevo jemlje hrano iz zemlje in iz zraka. Ako ne more hrane jemati iz zraka, mora poganiti če raste v še tako plodni zemlji.

Ako bi kedo pritličnega drevesa, ki ima uže lesno obliko, ne obrezoval, zgodilo bi se to le: V prvem letu bi drevo nekoliko rodilo, a razvilo bi prav malo

lesnih poganjkov. V drugem letu bi bilo obsuto s sadnim lesom, cvelo bi močno, rodilo pa ne, ker bi mu vsled slabosti odpadalo cvetje. V tretjem letu bi pa začelo hitro hirati ter potlej bi tudi kmalu poginilo.

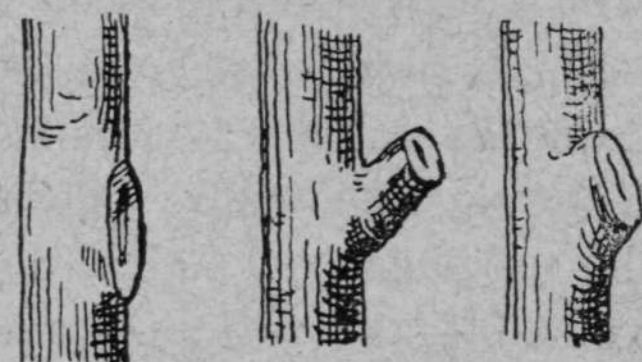
Sadjarju, ki goji pritlično drevje, tvoriti je drevesu z rezatvijo les in sadje. To je najvažnejše pravilo! Ako ni moči uže lesa tvoriti, potem je drevo izgubljeno; rešiš je le, če je prav močno skrajšaš, s tem pa izgubi obliko, ki si mu jo prej pridobil z velikim trudom.

Kratka rezatev (na dva ali tri pope) dela les, dolga (na pet do šest popov) dela pa sad. Zakaj? Ako krajšamo na pet popov, dasta zgornja popa kakega močnega drevesca dva kratka lesna poganjka, iz tretjega popa naredi se sadni les, četrti pop izpremeni se v cvetni pop, in peti pop ostane gluhi. Pri slabem drevescu se naredi morda poganjek samo iz zgornjega popa, drugi se izpremene v sadni les, ki prihodnje leto rabi toliko soka, da zelo oslabi drevo.

Za rezatev je rabiti vedno le dober in oster nož. Kadar obrezuješ drevje, bodi si na vrtu ali v drevesnici, pritlično ali visokodebelno, odreži mladike vselej tikoma enega popa. Podobi 21. in 22. kažeta nepravilno rezatev, podoba 20. pa pravilno. Tudi kadar odrezuješ les tikoma kakega debla, moraš pravilno rezati. Podobi 24. in 25. kažeta ti nepravilno odrezano mladiko, podoba 23. pa pravilno.

Pod. 20. Pod. 21. Pod. 22.

Pod. 23. Pod. 24. Pod. 25.

Podučne stvari.

Nasledki „šnopsa“.

(Dalje.)

Pravemu vinu so slovo dali, malo da ne, popolnoma. To pa ni bilo še vse; ne le, da so si z plesom in imenovano strupenino pričeli Zaleščani, med njimi tudi nekateri bolj lahkomišljeni možje in žene, poleg gmot-